

■ MENS VI VENTER PÅ GODOT

Tro og evidens

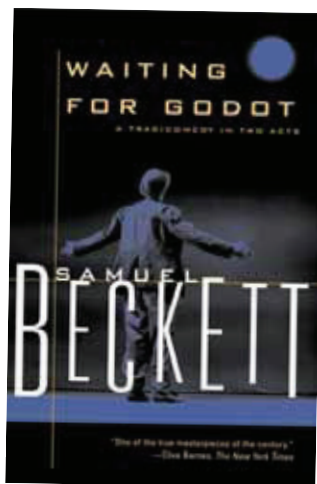
af Arne Kiilerich

I januar/februar 2013 kunne Samuel Becketts klassiker "Mens vi venter på Godot" opleves i en nyopsætning på Folketeatret i København.

To vagabonder, Estragon og Vladimir, venter. De venter på Godot. De har ingen klar idé om hvem han er, eller hvorfor de venter på ham. Hvornår han kommer, véd de heller ikke. Og han kommer heller aldrig.

Debatten om Intelligent Design (ID) synes at ligge for døden. Det skyldes at meget i den hidtidige diskussion har drejet sig om hvorvidt ID er videnskab eller ej – i stedet for om hvorvidt der er noget sandfærdigt i ID. Det er således ved diskvalificering lykkedes – delvis – at holde ID på sikker afstand af en seriøs stillingtagen. I debatten er det til hudløshed gentaget at videnskab er evidensbaseret, mens ID er trobaseret.

Lad os lige se denne påstand efter i sømmene!



Samuel Beckett udgav i 1952 i Paris sit teaterstykke med det franske navn "En attendant Godot". Illu. fra hebraisk Wikipedia.

substans. Men første kapitel i fortællingen om livets opståen og udvikling er end ikke beslægtet med andet, men hører til i en helt anden sammenhæng.

Darwin selv holdt sig på sikker afstand af spørgsmålet om

There is grandeur in this view of life, with its several powers, having been originally breathed by the Creator into a few forms or into one; and that, whilst this planet has gone cycling on according to the fixed law of gravity, from so simple a beginning endless forms most beautiful and most wonderful have been, and are being evolved.

Fra Arternes Oprindelse, 2-6. udg.: »Der er Storhed i det Syn paa Livet, at det, med dets forskellige Kræfter, af Skaberen oprindelig er bleven nogle faa eller en enkelt Form indblæst, og at, medens denne vor Klode har rullet rundt efter Tyngdens bestemte Lov, have utallige Former, højest skønne og højest vidunderlige, fra en simpel Begyndelse udviklet sig og udvikles endnu.« (Arternes Oprindelse, I. P. Jacobsens oversættelse af 2. udg., 1872)

livets opståen. Og det gjorde han ved at gå ud fra at livet blev indblæst af skaberen i en oprindelig form hvorfra det har udviklet sig. Der er heller ingen redskaber i Darwins værktøjskasse der kan bruges til at skabe liv med. Det bedste af disse værktøjer, den naturlige udvælgelse/selection, kan ikke fungere før noget er begyndt at kopiere sig selv – og så er det naturligvis for sent!

Decimeret evidens

Det engelske "evidence" oversættes tit med "bevis" og står derfor for noget der er klippefast og kan dokumenteres. I naturvidenskaben taler vi hellere om "evidens" da det er et spørgsmål om der overhovedet er noget i vores erkendelse der berettiger til betegnelsen "bevis".

Når sagen drejer sig om livets spontane opståen, har videnskaben konstant ramlet hovedet ind i en betonmur. Her er "bevis" en vittighed, og selv begrebet "evidens" er vist i denne sammenhæng lidt uldent i kanten. Alligevel hører vi til hudløshed samme tomme frase: "Dengang livet opstod!" Underforstået – af sig selv.

Ideen om livets spontane opståen er det absolut vigtigste spørgsmål i udviklingstroen. Men uden dette første kapitel i fortællingen om livets opståen vil tænderne for stedse være trukket ud på darwinismen. Helt paradoksalt forholder det sig nemlig sådan at der absolut intet andet er end ønsketænkning at holde fast i. Eller rettere en tro på at det er sket, at livet engang i fortiden pludselig er blevet til af sig selv – helt af sig selv!

Man mener videre at en bakterie er blevet til en giraf, en hvalros og en sommerfugl. Det er vel unødvendigt at nævne at også i dette "andet kapitel" af livets historie er tro en væsentlig

Intelligent Design og evidens

Det imponerende arbejde med fremstilling af syntetisk DNA og andre løsdele til den "primitive" celle fortæller mest af alt hvor umulig tanken om livets spontane opståen er, uden en hjælpende hånd (ID). At vente på at livet opstår af sig selv, er at vente på Godot. Mens vi venter på ham, skal vi måske kaste et blik på grundlaget for ID.



Estragon og Vladimir. Illu. fra engelsk Wikipedia.

ID har samme basis i naturvidenskaben som evolutionslæren. Den er bare modsatrettet i sin konklusion: Hvor det på den ene side påstås at evolutionen avancerer automatisk, siger ID at den automatik er ikke-eksisterende, idet livet på jorden, ifølge ID, bedst forklares ved en intelligent årsag. Om det nu forholder sig sådan at udviklingen kan ske af sig selv eller om den kræver intelligente input undervejs, er i grunden ligegyldigt for spørgsmålet om teoriernes videnskabelighed. Det er den samme evolutionshypotese som testes. Hvis det er en videnskabelig teori vi har med at gøre, skal udfaldet af testen afgøre om teorien er sand eller falsk – ligegyldigt hvilken startpositionen den pågældende forsker befinder sig i. At ID dømmes uden for videnskabens territorium, har ikke meget med "videnskabelig metode" eller søgen efter evidens at gøre. Det medfører blot at evolutionslæren *ikke tillades falsificeret* – uanset om den kan det eller ej! For hvad nytter det at en teori netop regnes for videnskabelig fordi den kan falsificeres – hvis det er forbudt at gøre forsøget!

Det er forkert at påstå at ID tager afsæt i troen. Til gengæld er der efterhånden en del forskere som har adopteret den kristne tro *af den simple grund* at de i deres arbejde har fundet ud af at udviklingslæren ikke kan levere varen.

Tro og evidens

Hvad så med selve troen? Hvor kommer den fra?

Jeg begrænser mig her til udelukkende at tale om kristendommens grundlag.

Kristendommen er baseret på udsagn fra folk der har været vidner til Jesu liv og opstandelse. Man hører ikke længere mange der betvivler at Jesus er en historisk person. Det er hans opstandelse som er det springende punkt. Men netop opstandelsen er bevidnet af et godt stykke over 500 personer. Det er i Det nye Testaments skrifter vi kan læse om disse vidneudsagn, fra en tid hvor mennesker var lige så skeptiske som vi er i dag. Ikke desto mindre var mange af disse personer så stærke i deres overbevisning at de gik ud i verden til hån, spot og latterliggørelse for at bringe det glade budskab videre til alle (og endog var villige til at gå i døden i processen).

Historie og evidens

Der findes ca. 5000 (fem tusinde) håndskrevne kildetekster til det nye testamente (NT), og der kommer hele tiden flere

til. Disse kildeskrifter stammer fra de første århundreder efter begivenhederne, og der findes ikke noget andet historisk materiale fra oldtiden som kan sammenlignes med denne overflod af dokumentation. Sammenlignet med Cæsars *Gallerkrig* (skrevet ca. 50 f.Kr.) befinder NT's kildemateriale sig i luksusklassen. Der findes flere manuskripter om disse krige, men kun 9 eller 10 er gode – og det ældste er fra det niende århundrede, mere end 900 år efter Cæsar levede. Livius (år 59 f. Kr. - år 17 e.Kr.) har skrevet sin *Romerske Historie*, men af den er det meste af de oprindelige 142 bøger forsvundet. Heraf er der kun ét manuskript som indeholder brudstykker af bog 3 - 6 som kan dateres så langt tilbage som til det 4. århundrede. Noget tilsvarende gælder for Tacitus' *Historie* osv. Selv Herodots bøger (han levede ca. 488 - 428 f. Kr.) er kun tilgængelige i manuskripter der er 13 århundreder yngre end bøgerne selv!

Nu er teologer jo meget kritiske i deres bedømmelse af NT's kildemateriale. Så kritiske at historikere har udtalt at hvis de behandlede de kildeskrifter de arbejder med, lige så kritisk, ville der aldrig blive skrevet nogen historie.

Venten på evidens

Uanset hvordan man vender og drejer det, er troen på de nytestamentlige begivenheder forankret i vidneudsagn – og er således *evidensbaserede*. Altså per definition netop hvad videnskaberne bryster sig af, hvilket må siges at stå i skærende kontrast til den her omtalte trobaserede del af videnskaben som stadig må vente på blot et minimum af substans. Substans til den historieskrivning der ikke nøjes med to tusinde år – men milliarder af år.

Naturlovene leverer ingen forklaring på livets opståen af døde: Hverken på spørgsmålet om hvornår livet er opstået, hvordan det har set ud, eller hvorfor det er kommet. På dette særdeles afgørende punkt minder naturvidenskabeligt troende mest af alt om de to vagabonder Estragon og Vladimir der forgæves venter, venter og venter – på Godot. ■

Litteratur

"The New Testament Documents – Are they reliable?" af F. F. Bruce, tidligere professor i bibelkritik og eksegesis ved universitetet i Manchester.



Jonathan Wells

Evolutionens ikoner

- Videnskab eller myte?

239,- DKK

Forlaget ORIGO

www.skabelse.dk / origonorge.no